1876. III. évfolyam. 234. szám. Debreczen, Csütörtök november 30.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban a debreczeni ***reszvenynyomdában***, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a posta-hivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetmények a szerkesztőségben és kiadói irodában. *Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába* **a városháza épülete alatt (Rózsatér)** czímezendők.

Debreczen, nov. 30.

(=) Talán okadatolni sem kell semmivel azt az atyáról fiura, fiuról unokára átszálló ellenszenvet, a mivel a magyar ember, régidőktől fogva az osztráknémetek ellen viseltetett.

Hej, ezer az oka ennek, mert sok csapást, sok keserü órát hozott már mi ránk az osztráknémet, hiszen még a nóta is megörökitette, hogy

Bécs várostól nyugotról keletre
Hidegen fuj a szél.
Bánatot hoz a magyar nemzetre,
Mert véle felhő kél;
Bécs városa hinné-é valaki?
Érted mennyi magyar vér omla ki!

Bizony sok, igen sok magyar vér omlott ki Bécs városáért, ugy a harczmezőn, mint a vérpadon, s igazán itt volna már az ideje annak, hogy megszünjünk áldozat lenni a bécsi osztrák kajánság magyar pénzzel épitett, s magyar vérrel pirosra festett oltárán.

A magyar nemzetnek a többi közt az a jó tulajdonsága is megvan, hogy igen sokáig tud türni, szenvedni, Tür, szenved, némán, meg se piszszen, — s remél. Másik jó tulajdona az, hogy könnyen megbocsát, — s őszinte igazelmüséggel fogadja el a jobbot, mely feléje békülés czéljából nyujtatik.

Hányszor vetettünk már fátyolt a sötét multak vérlázitó emlékeire, hányszor engedtük feledés tengerébe merülni minden bántalmazásainkat, hányszor áldoztunk nehéz áldozatokat az együttes békés megélhetés kedvéért a velünk egy koronás fejedelem alatt élő osztrák szomszédainknak, és valjon mit aratunk hála és elismerésképen mindennek fejében?

Aratjuk a legrutabb, a legfeketébb hálátlanságot, a legmegbotránkoztatóbb méltánytalanságot!

A pohár ha telve van, csak egy felesleges cseptől is kiömölhet. — A mi keserüségünk pohara, — bár ajkunk soká, igen soká néma volt, — bizony régideje, hogy csordulásig tele, s bizony nagy önmegtagadásba, s oly mérsékletbe kerül az, hogy a bécsi osztrákok által bele öntött keserü cseppektől meg ne csorduljon, a mit bizony csakis a külügyi szorongatott helyzet tesz lehetségessé.

A 67-iki kiegyezésnek mi sohasem voltunk magasztalói. Hiszen még maga annak megszerzője Deák Ferencz is érezte annak hiányait. És ha ma a szabadelvü párt mégis a 67 iki kiegyezési alapon áll, — teszi ezt egyedül azért, hogy a hibásan lefektetett alapot lépésről-lépésre javitsa, állami teljes önállóságunk és függetlenségünk megszerzését az idők folyamán lehetővé tegye.

Óriásiak a terhek, melyeket a monarchia nagyhatalmi állásának fentartása végett kész szivvel viselünk, de a midőn ezt teszszük, akkor teljes joggal megkövetelhetjük, hogy nemzetgazdasági legfontosabb életérdekeink nem a méltányosság, — mert az ki várná a bécsi osztrákoktól, hanem a jog és az igazság szerint nyerjeuek kielégitést.

Nem mondhatják oda át Bécsben, hogy tulkövetelők vagyunk. A Tiszakabinet és a szabadelvü párt a helyzet válságos voltának nyomása alatt elment az engedékenységnek legeslegszélsőbb határáig. — Ide még a nemzet bizalma, a nemzet támogatása követte őket. — Ha ezentul még egy lépést tesznek, ott már a haragszó, a felbőszült nemzetet találnák szemben magokkal.

Jól tudja ezt a magyar kormány, és ezt az egyetlen lépést nem fogja megtenni, de nemcsak azért nem teszi meg, mert nem akar ellenkezésbe jönni a nemzettel, mely őt bizalmával megajándékozta, hanem nem teszi meg legelső sorban azért, mert nem akar ellentétbe jönni önmagával, nem akar ellentétbe jönni a legszentebb, a legnemesebb érzelemmel, a hazaszeretettel!

Nem tuduuk képzelni kormányférfit, kinek ereiben romlatlan magyar vér buzog, hogy ily áron óhajtaná fentartani magát a hatalomnak magas polczán.

Tisza Kálmán és minisztertársai önzetlen hazafisága minden kételyen felül áll, s bizton merjük állitani, hogy vagy érvényt fognak szerezni azon megállapodásoknak, melyekben a bankügyben, az elfogadhatóság legszélsőbb határaig elmenve, az osztrák miniszterekkel megegyeztek, vagy fogják tudni kötelességüket.

Ha Tisza és a kormány többi tagjai ez indokokból teszik le e hatalmat kezökből, a nemzet hálája és elismerése fogja őket kisérni visszavonulásukban.

Magyarország az engedményekben tovább egy lépést sem mehet, és nem is fog menni, s ám lássák a szó szentségét lábbal tapodó osztrák miniszterek, hogy hova vezet a hurnak tulságos feszitése!

Bizony az még el is pattanhat, s alig hiszszük, hogy ha elpattan, hogy az ütő vége felénk pattanjon!...

— **A vallás és tanulmányi alapok** kezelésének sorsa elhatározás alatt áll. A közoktatási miniszter e tárgyban a főpapság nehány tagjával értekezett, s ez uton bizonyos alapelvek állittattak fel, melyeknek felhasználásával s ministerium megbizásából Boncz tanácsos és Szilágyi Virgil részletes tervet dolgoztak ki, s ez képezi most a megbeszélés tárgyát. A terv-közöltetett a herczegprimással és az abból áll, hogy a kérdéses alapokat a kultusz miniszterrel együtt egy vegyes bizottság kezelné. E bizottságban képviselve lenne a cultus ministerium, a kath. főpapság, s a többi tagot ő Felsége nevezné ki a kiváló kath. férfiak soráből.

— **A vámügyi tanácskozmány** a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés tártárgyában a jövő héten ül össze. A szerződés megkötése nem fog könnyen menni, mivel az osztrák kormány a vámoknak aranyban leendő szedésével tetemes vámfelemelést czélioz. Ausztria és Magyarország vámleszállitást óhajt papirnál, üveg áruknál, vásznaknál és palaczkozott boroknál: s Németország több követeléseit vissza akarja utasitani. Az appretur eljárást illetőleg csak a mostani szerkezet lesz élesebben formulázva.

— **A Bécsből jött lapok** a közelebb tartott konferenczia eredményeül egyetértőleg azt állitják, hogy az alkotmányhü párt határozottan állást foglalt a dualisztikus bank ellen; a miniszterium pedig a cselekvési szabadságot hangsulyozta. — A miniszterválságot időkérdésnek tekintik.

— ***Rövid hirek.*** — **Abdul Kerim** pasának a szultán egy gazdag gyémánt diszszel ékitett disz kardot adott ajándékban. — **Dr. Schliemann** a Trójánál eszközölt ásatásoknál nagybecsü tárgyakat talált. — **Bukarestben** a kamara ismét Rosettit választá elnökévé. — **Az angol** nagy követ magán kihallgatáson volt a szultánnál tegnapelőtt. — **A latin** érczpénz szövetség legutólsó gyülésen Dumas elnök jelentése szerint nagymenyiségü hamis arany és érczpénz van forgalomban.

Kacskovics Iván ur által a következő sorok közlésére kérettünk fel:

Mai napon, midőn a török sebesültek részére az eddig hozzám beküldött 69 kiló tépést és sebkötelékeket rendeltetésök helyére való eljuttatás végett az alább következő levél kisérete mellett, a pesti török főkonzuli hivatalhoz elküldöttem: elmulaszthatlan és kedves kötelességemnek ösmérem magam részéről is a tisztelt adományozóknak, kiknek névsorát szintén az illető helyre megküldöttem (és az már ezen lapban is nov. 28-ig közhirrététetett), hálás és elismerő köszönetemet nyilvánitani, melylyel igénytelen és egyedül a harcz által okozott fájdalom iránti emberi részvétemből származó felszólitásomat oly nagy mérvben és reménységem feletti nemes áldozatkészséggel gyámolitani sziveskedtek.

Megjegyezvén egyszersmind, hogy mindaddig, mig ezen nemes részvét a szenvedő emberiség iránt városunk nemes szivü hölgyei által folytattatik: szerencsésnek fogom tartani magam további küldeményeiket átvenni, azokat szinte rendeltetésök helyére eljuttathatni.

Debreczen, 1876. nov. hó 29.

Kacskovics Iván.

* * *

A budapesti török főkonzul urhoz küldött levél a következőleg hangzik:

Nagyságos főkonzul ur!

Az összes magyar nemzet, Nagyságod hazája, Törökország iránt, a hála legmélyebb érzetével van kötelezve. Városunk, Debreczen, mely legmagyarabb város, az összes nemzet által érzett ezen hála tanusitásában utolsó nem lehet.

Mindenkor él és élni fog kebelünkben azon nagylelkü és önérdek nélküli bátor támogatás emléke, melylyel a török nemzet kormányával egyetemlegesen a Magyarország alkotmányos függetlenségéért bátran, de szerencsétlenül harczolt, azonban az ármány és az éjszaki barbar tömegek tulsulya által letiport és saját hazájukból bujdoklani kénytelenitett számos honfiainkat részesitette, vendégszeretetével ellátta és oltalmazta a szerencsétlenség gyászos napjaiban; és bátran szembe nézve a mutatkozó nehézségekkel, számos honfiainknak megmentette életét az őket fenyegető bitófán való diestelen halál gyalázatától, és nem kis számmal tartotta meg őket későbbi időkre családjuk vigaszára és hazánk javára.

Jelenleg, midőn e bátor nagylelkü szomszéd nemzet szintén a nehéz megpróbáltatás válságos napjait éli, és már a csaták mezein is vérével pecsételé meg szabadságát és hazaszeretetét, eljöttnek látjuk az időt, hogy sziveinkben eddig hallgatva élt hálánknak és rokonérzelmünknek szavakban is kifejezést adjunk.

Ha szivünk vonzalmát és hálánk sugalatát követhetnénk, még más utakon és eszközökkel is rónánk le hálatartozásunk köteles adóját. Korlátoltatva azonban jelenleg a sok oldalról reánk nehezülő körülmények által, az ide tiszteletteljes mellékelt tépés és vászon küldeménynyel kivánjuk valódi hálánk és igaz testvéri részvétünk jelét tanusitani, most épen, midőn Törökország állami életének talán a legválságosabb napjait éli és már hős fiai vére is öntözé hazájuk szent földét.

Azon hálás keblek pedig, melyek e küldemény előállitásának részesei, s kiknek veszsző alatti névsorát ide mellékelni bátorkodom, már is birják legszebb jutalmukat azon öntudatokban, hogy a hazájok szabadságáért vérző hős ozman harczosok sebeire, bár csak kevés perczekre is könyebbülést és enyhülést szerezhetniök alkalmuk nyilt.

Én pedig szerencsésnek érzem magam ezen küldeménynek Nagyságod kezei közzé juthatása alkalmából kifejezhetni magam részéről is azon mély tiszteletet, melylyel nagyságod személye iránt, valamint az általa képviselt török nemzet iránt minden igaz magyarral közösen viseltetni szerencsém van.

Debreczen, 1876. nov. 28.

Kacskovics Iván,
1848/49. huszár alezr. és a debr. honvéd-egylet elnöke.

Országgyülés.

A képviselőház ülése nov. 28-án.

Elnök Ghyczy Kálmán.

Lapunk tegnapi számában a nov. 28-iki ülésről megjelent tudósitásunkhoz pótlólag a következőket kell még adnunk:

Péchy Tamás nagy helyesléssel fogadott szép beszéde után Remete Géza a magyar nyelv érdekében tesz emlitést, s azon kérdést veti föl hogy a közeljövőben szemlélhető lesz-e a magyar nyelv jogos uralma.

Ráth Károly a forgalmi politikát birálja. Szükségesnek tartja hogy a miniszter évenként jelentést terjesszen be az üzleti forgalomról, s az államvasutak állapotáról, valamint a cartel hatásról, mert csak akkor lesz lehetséges megitélni, valjon igazok van-e azokkik a cartel szerződésből nagy hátrányokat következtetnek az ország összes forgalmára nézve.

Hieronymi Károly a vasutakra nézve többféle felvilágositást ád, s aztán áttér a költségvetés tárgyalására, s észrevételeket tesz több képviselő nézeteire.

Simonyi Ernő a miniszter és az államtitkár beszédét veszi birálat alá s a költségvetést nem fogadja el.

Az ülés 2 órakor véget ért.

A képviselőház ülése nov. 29-én.

Elnök Ghyczy K. jegyzők Molnár, Horváth, Orbán.

Az elnöki előterjeszvények után folytattatott a közmunka és közlekedésügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása.

Herics Antal a győr-sopron-ebenfurti vasut kiépitése érdekében emel szót.

Berzeviczy Egyed a minister és az államtitkár nyilatkozatai szerint azt látja, hogy a kormány programmját nem változtatta be a vasut ügy körül. Erélyesebb felügyeletet kivánna gyakoroltatni a vasutak fölött, sőt némelyeket sequestrum alá is helyeztetne. — A budgetet különben elfogadja.

Péchy Tamás a megelőző két képviselő beszédeire a czáfolatot megadván, ajánlja a budget elfogadását, mi meg is szavaztatik.

Lichtenstein J. a vasut és gőzhajózási felügyelőségre előirányzott tételnél akar Hieronymi államtitkár beszédére megjegyzéseket tenni, mire az elnök ezt itt helyén levőnek nem találván, a képviselő későbbre halasztá nyilatkozatát.

Szongoth Jakab a nagy-károlycsucsai vonal kiépitését sürgeti.

Az utfentartásra irányzott összeget Antalffy Károly soknak találja, s nagyobb mérvü törlés alkalmazását óhajtja.

Lükő Géza a közmunka törvény létesitését sürgeti, melynek elmaradása, szerinte szégyenfoltot képez a törvényhozáson.

Péchy T. nem nyujthatta be a törvényjavaslatot, mivel az elődei által készittetteket át kell változtatni nagyon lényegesen, de igéri, hogy nem soká a ház elé fog az terjesztetni. Azután Antalffy Károlynak ad választ.

Mocsáry L. a vasutakkal parallel futó utaknak — a megyékhez való utasitását sürgeti.

Paczolay J. több utak rosszasága ellen tesz emlitést, minél fogva az előirányzatot nem szavazza meg.

Szapáry Gy. gr. előadó a közmunka törvény után véli csak lehetőnek az utaknak a megye kezelése alá való átadását.

Péchy Tamás nem sok jót remél ez esettől, s rosz politikának tartaná a több millió értéket képviselő utakat a megyéknek most átadni, mikor általános a panasz, hogy a megyék most sem tudják tisztességes állapotban tartani a felügyeletök alatt levő utakat. — A nagy-károly-csucsai vonalra nézve kijelenti, hogy annak épitési költségeit valószinüleg engedélyezni fogja.

Csanádi S. nem szavazza meg a költségvetést, sőt tiltakozik az ellen, hogy az állam utak tölmérésére 24 ezer forint van előirányozva.

Péchy megjegyzi hogy itt nics külön kiadás, csak van szó hogy az összes uti kiadások megtakaritása e czélra használtassanak fel.

Azután megszavaztatnak a vizi utak kezelésére, fentartására, az uj épitkezésekre, a müszaki egyének képzésére, az uj vonalok tanulmányozására, a nyugdijakra előirányzott összegek.

Ragályi Nándor a Duna szabályozására előirányzot 400 ezer frtot nem tartja soknak, de kérdi a minisztert, hogy mennyire van megnyugtatva az iránt, hogy nincs azoknak igaza kik a soroksáriág elzárását a fővárosra nézve veszedelmesnek tartják.

Péchy Tamás utal a közelebbi árvizre, midőn a szabályozási terv nem bizonyult be eltévesztett irányunak. A ház megszavazza az előirányzatot.

Az államvasutaknál kérdi Ragályi N. az elnöktől hogy szabad-e most az államvasutakról szólni? (Elnök: Szabad!) Él tehát az engedélylyel, s helyteleniti hogy az állam vasgyárai sinek készitésére fel szerelve nincsenek, és sürgeti a feled-tiszolczi vasut kiépitését.

Péchy kijelenti hogy egyik kivánat teljesitése sem függ tőle, bár mindkettő igen kivánatos.

Ezután elfogadtatott a közlekedési minisztérium budgete, s azután a kereskedelmi minisztérium költségvetése vétetett tárgyalás alá.

Azután Helfy Ignácz nyujtá be interpellácziójáta dalmáczíai választások tárgyában, a hol az osztrák katonai helytartó nyilván az alkotmány elleni szláv, sőt pánszláv politika üzelmét folytatja. Eseteket idéz, melyek arra mutatnak, hogy ott a katonai hatalom, a monarchia alkotmányos tényezői ellen működnek.

Az interpellácziót kiadatott a miniszterelnöknek.

Fővárosi hirek.

— **A trónörökös** számára — egy lap tudósitása szerint Ő felsége a király Stroussberg Zbirow urodalmát szándékozik megvenni. — **A karácsonyi vásár**, melyet a nőképző-egylet a jövő hó 7, 8 és 9-kén a redoutban rendezni fog, igen érdekes nemzetközi tarkabarkaság lesz. Lesz török kávéház, hollandi halpiacz,

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy vetélytárs.

— Beszély. —

Irta: **P. E.**

(Vége).

A következő pillanatban szivszaggató kiáltásra rohant be a szobába Derwal asszony és régi barátja. Mily látvány! Beppó eszméletlenül vérében feküdt az összetört hegedü mellett a rettentő felindulás folytán egy ér megszakadt keblében és vérömlés állott elő. A zavar leirhatatlan volt. A czéltalan ide oda szaladgálás közben Lizinka oda lépett az orvoshoz az összetört hegedüvel, s szivszaggató hangon kérte „gyógyitsa meg előbb ezt.“

Ekkor Beppó felnyitotta szép szemeit és mint egykor, most is megszólalt: Hol van hegedüm?

Lizinka az ágyra omlott: „Bocsáss meg Beppó zokogá, és légy nyugodt, az is beteg mint te, de ő nem soká megfog gyógyulni. A nagymama egy másik hegedüt fog neked venni, mely sokkal szebb lesz. Megbocsátasz nekem? Ó én annyira szeretlek! — És omló könnyük közt hajtotta kezét fejére. Ó nagymama, te még semmit sem tudsz, én törtem össze Beppó hegedüjét, mivel haragudtam, hogy azt jobban szereti, mint engem.

„Légy nyugodt Lizinka! kéré a beteg alig hallhatólag, és megsimogatta annak szép haját, mert én vagyok a hibás, én ingereltelek téged, én voltam háládatlan. Jobb igy — — — igy együtt maradunk, s te szeretni fogod a hegedümet, ha meggyógyul.

Szomoru volt e betegség az egész házra nézve. Az orvos rögtön felhagyott minden reménynyel, e gyönge élet megtartásáról szó sem lehetett. A halál angyala közelebb és mindig közelebb lebbent.

Az uj hegedü megérkezett a távoli székvárosból, a gyermek megköszönte, megfogta kezével, de szive az összetört barna barát után vágyott. Rögtön átadták egy ügyes hangszerkészitőnek, a ki a városban lakott, és Lizinkát sem kérés sem időjárás nem tartotta vissza, hogy naponként meg ne nézze miként „gyógyul“ a hegedü. Akkor aztán reménytelijes történeteket beszélt a gyermeknek, mint énekel az már csendesen, és boldog volt, ha szelid mosoly lebbent el Beppó ajkain... A halál mindig sötétebb árnyékot vetett maga elé, bár de a beteg nem szenvedett. — Csendesen kezdett elszunnyadni.

„Beppo karácsonyra egészséges les, — erre kérem a jó istent este reggel — mondá Lizinka — és én mindég azt álmodom, hogy együtt vagyunk egy szép kertben és ő a hegedün játszik. — Bárcsak itt volna már karácsony.

A gyermekek éjjel-nappal együtt voltak. Lizinka ágya a Beppóé mellett volt, és a vén Róza mint egyszer, most is virasztott a gyermek mellett. Derwald asszony irt ugyan a beteg testvéreihez, de azon felelet érkezett, hogy ily hoszu ut lehetetlenség reájuk nézve, mivel főnöküknem ereszti el őket. A sokat szenvedett asszony mily bánattal állott a gyermek ágya mellett, azt szóval le nem lehet irni. Szive elitélte és mentette is egyszerre unokáját. Miképen hibáztathatta volna Lizinkát, ha rémitően elváltozott arczát és aggódó nyugtalanságát látta. Mi lesz ennek a vége? jajgatott sokszor kéztördelve — és a vén ápolónő rá felelt: „isten tudja!“

Lizinka szelid és gyöngéd volt mindenki iránt, mint soha ezelőtt. De senki szolgálatát sem türte Beppo mellett, és éjjel is csak az ő kis keze nyujtotta oda a vizet, és igazitá meg a párnát.

Igy köszöntött be a karácsony, és Derwald asszony könyek között készitett karácsonyfát a gyermekek részére és vitette Beppo ágyához. — De hova lett Lizinka? Eltünt nyomtalanul. Odakint éles szél futt és a hópelyheket vadtánczot jártak. Senki sem látta a gyermeket. Kis köpenykéje, és kalapja is itt volt. Derwald asszony kétségbeesett. De most lebegett keresztül a kerten, fel a lépcsőn, s Lizinka berohant a szobába, fehéren belepve a hótól mint a tél királynéja. Valami gondosan becsomagolt volt a kezében. Beppo — itt a kis Jézus bizonyosan segitett — itt van kedves hegedüd — az az ember meggyógyitotta, és én addig vártam és rimánkodtam, mig ide adta! Titokban tüntem el — senkinek sem volt azt szabad tudni.

Letette a hegedüt az ágyra. Erre a boldogság egy sugara villant át a beteg arczán — hirtelen csodálatraméltó erővel felegyenesedett, s megfogta barna kedvenczét; halvány beteg ujai megérintették a hurokat, édes gyönge hang volt a felelet.

Beppó kinyujtá kezét Lizinka felé. Ez oda hajlott hozzá és arczához simult. Lizinka! — suttogá a leggyöngédebben, mennyire szeretlek! Mily boldog vagyok!

Erre összerázkodott és visszahanyatlott, egyet sohajtott s mindennek vége volt. Beppó meghalt.

És Lizinka?

A vén fóuri lak már évek óta egy nagy kórház, a hol az irgalmas nővérek csendes alakjai járnak ki s be segélyt és vigaszt nyujtandók. Már régen az „áldott háznak“ nevezik.

A temetőben, a Derwald-család temetkezési helyén nyugszik Lizinka játszó társával egy sirban. Beppó halála után nehány hónappal ő is elaludt, vágyva utána. A kis hegedüt a gyermek halála után le nem tette kezéből, s azt most koporsójába tették. Sokáig, nagyon sokáig látták még Derwald asszonyt mély gyászban naponként felékesiteni kedvencze sirját virágokkal — mig ő is utána ment. Most már sürü borostyán futja be mind a három sirt — és a szép idegen fiurról és hegedüjéről még most is fent van a monda N... város idősebb lakosai között.

franczia csemegetár, magyar laczi-konyha stb. urnök megfelelő nemzeti viseletben fognak árulni. —

Napi hirek.

— F elhivás! Ugy a helybeli, mint fő leg vidéki t. előfizetőinket, kik részben a jelen, részben ezen felül való előfizetési összegekkel hátrányban vannak, ezennel bizalommal felhivjuk, hogy tartozásaikat hozzánk decz. 1-ig beküldeni sziveskedjenek. Egy oly terjedelmü lap kiadása, mint a „Debreczeni Ellenőr" tetemes költségbe kerül, mit az előfizetési és hirdetési dijak rendes befolyás esetén is alig fedeznek, hogy lapunk fentartása tetemes áldozatokkal jár melyeket alig hisszük, hogy hátralékos előfizetőink az előfizetési dijak visszatartásával még növelni akarhatnának. Még egyszer kérjük a hátralékos dijak mielőbbi beküldését. Debreczen, 1876. nov. 27. A „Debreczeni Ellenőr" szerkesztősége és kiadó hivatala.

— **Fényes esküvőnek** volt ma színhelye a reform. nagy-templom. Ma esküdtek egymásnak örök hűséget Szabó József cs. kir. huszár őrnagy a 16-ik huszárezredben, és a bájos Balásy Erzsike k. a. Az eskerési szent szertartást maga főt. Révész Bálint püspök ur végezte. Nyoszolyó assz. volt V. Szabó Jánosné ő méltósága. Násznagy Pongrácz Sándor honvédtábornok. Nyoszolyó leányok: Balásy Birike, Balásy Ilona, és Heley Ágnes kisasszonyok. Vőfélyek: Szabó Gábor, Balásy József és ifj. Heley Jánok urak. Ezen kivül számos előkelő vendég, s közöttök több törzstiszt voltak jelen az esketési szertartáson. Az esküvőt a menyasszonyos háznál fényes lakoma követte. A sirig tartó zavartalan boldogság kisérje az uj párt az élet utain!

— **Mr. Browning György** angol költőről, ki városunkban több napot töltött volt, mint már régebben emlitettük is, jelenleg Sátoralja-Ujhelyen időzik s ott Cyzer Kornél megyei főorvos vendége, s mint a „Zemplén" czimü lapból olvassuk: „az ő kaluzolása mellett és befolyásával gyüjti azon adatokat, melyek irodalmi, történeti, s kiválólag ethnographiai tanulmányaihoz szükségesek." Figyelme, mint az emlitett lap irja — ott is mindenre, mi társadalmi, ipar, kereskedemi s általában a culturális viszonyokat illeti, kiterjed. Igy tekinté meg a kerületi kir. fogházat is, hol kellemesen győződött meg az ott uralgó rend és tisztaság felől, — s egyszersmind a munkatermek is nagy tetszésével találkoztak. — Közelebb szintén a nemzeti szenvedélyeink közzé tartozó agarászatban vesz részt Matolai Etele és Bajusz József társaságában, midőn szavai szerint igen jovális napokat töltött. A mint ezekből látszik, Browning ur beabarja élni magát viszonyainkban, s ekkép magával vinni azon benyomásokat, melyek tanulmányai megirásánál tollát vezetni fogják. Browning ur Sátoralja-Ujhelyen meg egy pár hetet fog eltölteni, s aztán ujra a vidékre indul. „Mi, — végzi a többször idézett lap, köszönetünk nyilvánitása mellett szerencsét kivánunk üdvös fáradozásaihoz; mert hogy szivesen látott vendég lesz Magyarország bármely zugában, a fölött egy pillanatig sem kétségeskedhetünk, kik a sziveslátást nemzetünk egyik kiváló jellemvonásának ismerjük".

— **A debreczeni ref. egyház**, mely a kistemplom, és körülötte való tér átalakitásával városunk csinosodásához nagy mértékben járult, a napokban véglegesen befejeztetendi ezen muukálatokat s mint értesülünk még ezen felül azon valóban elösmerésre méltó felszóllitást is intézte a legközelebbi szomszédokhoz, hogy ha azok is hajlandók lennének a saját házaik előtti járdát egyöntetüleg a lehető legjutányosabb költség mellett elkészitettni: ő a maga részéről szintén a saját magán háza előtti járdát elkészitteti. Nem szükség mondanunk azoknak, kik a helyi viszonyokkal ismerősök, menynyit nyerne városunk közlekedési kényelme ha ezen felszóllitás viszhangra talál az érdekelteknél, s mi biztosan reméljük, söt mint magán tudomásunk szerint egyik érdekelt féltől már biztos is, ezen felszóllitás nem fog eredménytelenül elhangozni, hanem megvalósul s midön hozzájárulásuk által az illetők saját maguk jól felfogott érdeküknek is használnak, egyszersmind valahára városunkban a czélszerü egyöntetü, a kor kivánalmaihoz mért járdakészitésnek uttöröi lesznek; s városunk előhaladása előmozditásában maguknak maradandó emléket hagynak.

— **Fleck Rudolf** debreczeni derék fényképész Széchényi-utczai mütermében volt alkalmunk pár nap előtt több diszes kiállitásu fényképet látni. Debreczennek valóban sok szerencséje van abban, hogy kitünő fényképészei vannak. A Fleck Rudolf képei — ugy a tökéletes hasonlat, mint a kivitel tisztasága tekintetében bármelyik fővárosi fényképész munkáival kiállják a versenyt, s ezen kitünőségük mellett azon előnyük van, hogy rendkivül jutányosak. Ajánljuk e derék fényképészt a nagy közönség figyelmébe.

— **A szép Dovidl** tegnap este lépett fel szinpadunkon másodszor és utoljára. — A közönség tegnap este már elég hidegen fogadta, — s ha volt is nehány éretlen taps, de annál több volt a pisszegés. Bizony nem magyar szinpadra való az ilyen izetlen, — sületlen, sok helyt illemsértő bohóczkodás. — De még magyar vendéglőben sem szivesen hallgatjuk el, s ezennel ugy a magyar nyelv jogai megóvása mint erkölcsillemi, végül a szinészet ügye tekintetéből felhivjuk a rendőrséget, — hogy quid quid német korcsmai énekes, annak tagadja meg az engedélyt az előadás tartásra. Ezek a sängerek sem az erkölcsöket nem nemesitik, sem jó izlésü embert nem mulattatnak, — hadd mnradjanak tehát a blaue Katzében és a Grobe Müchelben. Ott az ő helyük. És ha a rendőrség tölök megtagadja az engedélyt, Temesváry ur sem fogja őket még csak közel sem eresztteni a szinházhoz. Mig igy, hogy a pénzt el ne vigyék, kénytelen volt vele.

— **Balázs Kálmán** zenekara, ha ugyan az indulásig meg nem ijednek a viztől, csakugyan kimegy Amerikába. A zenetársaság egy tagja irja nehány nap előtt Bécsből, hogy Amerikából egy vállalkozó igen előnyös ajánlatot tett, mit ők el is fogadtak. Ugyanis hat hónapra vannak szerződtetve, naponkint egy-egy zenész 6 dollárt kap és pedig már azon naptól kezdve, a melyen Bécsből utnak indulnak. A vállalkozó fizeti a teljes utiköltséget, s minden tagnak a szerződés aláirásakor 260 frt előleget ad, s két-két hónapi fizetést, azaz 360 dollárt minden zenész részére biztositékul letesz a bécsi-amerikai konzul kezébe a zenészek otthon maradó családjai számára. — Ezek igen szép és előnyös feltételek, s zenészeink reméljük csak ugy könyökig fognak vájkálni a dolláros zacskókban, ha majd hat hó mulva hazaérkeznek. — A levél iró anyjának előre is szép selyemruhát igér küldeni, atyjától pedig azt kéri, hogy irja meg mit akar, hogy küldjön neki, — mert most van ám miből. — Adjon isten nekik minél több dicsőséget, s minél kevesebb tengeri betegséget.

— **Fatinitza operette** szombaton leendő első előadására ismételve felhivjuk a közönség figyelmét. — Holnap a szinház az elökészületek miatt zárva leend. — Jegyek már holnap válthatók a szinházi pénztárnál. — A szombati előadás bérletszünetben adatik. — Holnap, pénteken este 5 órakor **jelmezes főpróba** lesz, melyre belépti-jegyek több oldalról kifejezett kivánság folytán a szinházi pénztárnál válthatók.

— **A Nagyváradon** állomásozó cs. kir. 14-ik számu huszárezred számos tisztje városunkban van a lovaglási gyakorlatokon, azonban ez nem tartja a derék vitézeket attól vissza, hogy a Nagyváradon deczember 2-án tartandó korcsolyázó egyesület kränczchenére testületileg át ne ránduljanak. Az átrándulás holnap reggel fog megtörténni, még pedig lóháton, a salétrom kaszárnyától. Hogy jó mulatságuk lesz, azon még csak nem is kételkedünk!

— **A konyári sóstó** elvesziti derék bérlőjét, ki annak felvirágoztatásához a lefolyt nehány év alatt oly sokkal járult. Julier Vilmos ur ugyanis a sóstó eddigi és jelenlegi bérlője, a n.-váradi Bárányka czimü szállodát bérelvén ki, a sóstó bérletét másra óhajtja átruházni. — A kik e közkedveltségü gyógyfürdőt töle albérletbe venni óhajtják, forduljanak hozzá N.-Váradra, s ugy a személyes, mint a levélbeli megkeresésekre szives felvilágositást nyujt. A bérleti feltételek, igen méltányosak és kedvezők.

— **Az athleticai** club vivodájában a legközelebbi vivóórák pénteken — deczember 1-sején kardra, kedden deczember 5-én vitörre vivók számára — esteli 8—9 óráig tartattatnak.

— **Postaügy**. A nagyméltóságu m. k. földmüvelési ipar és kereskedelmi miniszterium folyó hó 16 án kelt rendelete értelmében, a községi előljáróságok s közjegyzők által a kir. közjegyzőkhöz küldött kézbesitési iveket tartalmazó levelek csak a suly szerinti portóval pótlék nélkül dijazandók. — Továbbá a Németországgal való kölcsönös forgalomban a nyomtatványok ezentul azon esetben is mérsékelt dij mellett szállithatók, ha azok nyilt boritékba vannak elhelyezve. Debreczen, 1876. nov. 29-én a posta hivatal főnöke Mayer.

Magyar nyelven minden más szinpadok megelőzésével — itt először.

Látványos nagy operette — Souppétól uj jelmezek — diszletekkel, nagyszerü „Karagois" (török árnyjátékkal).

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Bérlet Szünet.

Szombaton, 1876. decz. 2.

adatik:

Fatinicza.

Látványos nagy operette. Irta Zell és M. Genee — zenéjét szerzé Souppé Ferencz.

1-ső szakasz: **Fatinicza elrablása.**
2-ik szakasz: **Ujságiró a háremben, és a Karogvis.**
3-ik szakasz: **A szerelmes tábornok fekete Fatiniczája.**

SZEMÉLYZET:

Kancsukoff	Szathmári A.	Mustafa	Fenyéri.
Uschakoff	Enyváry S.	Nurdisah }	Medgyesiné.
Sztaroveff	Egri.	Zuleika }	Fikker Emma.
Safonoff	Latabár.	Divna }	Takács Lina.
Bieloscurin	Szathmáry K.	Besika }	Derzsi Irma.
Samviloff	Nyilvay Irma.	Vuika	Boránd.
Golcz Julián	Németh.	Hanna	Izsóné.
Izzet	Foltényi.	Mazsaldzsi	Deák Kata.
Hassán bey	Mezey.	Hadapródok, katonák.	

Török és orosz katonák, kozákok, basibozukok, háremhölgyek, rabnők, szerecsen gyermekek, georgiai rabszolgák, urak, urnők.

Történik a Krimi hadjárat idején 1854 január havától 1855-ig őszig — az első felvonás József pasa háremében a 3-ik felv. Odesszában Kancsukoff palotájában az uj diszleteket a bécsi minták után fnstette Burszky Gyula szinházfestő az uj öltönyök szintén bécsi minták után Kalocsányi főruhatárnok felügyelete alatt, készültek — a szánokat Boránd szinházi diszmester készitette.

Kezdete 7 órakor, vége 9 órakor.

Felelős szerkesztő: **Szabó Antal.**

HIRDETESEK.

Az áruk jó minőségeért kezesség vállaltatik.

SALZMANN LAJOS

férfi divat-terme

a kistemplom körüli Bazár-épületben.

Ajánlom legujabban berendezett **férfi divat-áruimat** ugy a helybeli, mint a vidéki t. közönségnek.

Miután elvül azt tüztem magam elé, hogy vevőim igényeit a nagy választék, mind pedig az áruk jó minősége által a leggondosabban és pontosan kielégitsem, a legszigorubb **határozott árakat** állapitottam meg, ezáltal remélvén magamnak a t. közönség bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Ez alkalommal bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmét az alább következő **árjegyzékre** felhivni:

I. Kész férfi ruhák:

Téli nadrág és mellények	—	—	8 és fél frttól	—	12 frtig.
Franczia téli nadrágok	—	—	9 forint.		
Fekete nadrág és mellény	—	—	10 és fél forint.		
Téli egész öltönyök	—	—	16 frttól	—	28 frtig.
Téli kurta kabátok	—	—	8 „	—	12 „
Téli hosszu kabátok	—	—	15 „	—	35 „
Téli köpenyegek	—	—	15 „	—	26 „

II. Férfi ingek és fehérnemüek:

a) Fehér, sima, fodros és himzett elejü schiffon ingek 2 frttól 4 ftig.
b) Szines, creton és oxford ingek 1.60 krtól 3 ftig. Az ingek ugy felálló mint lehajló gallérral kaphatók, továbbá az ingek jó szabása s azoknak jó elkészitéseért kezességet vállalok.
c) Négyszeres gallérok nagy választékban 2.50 krtól 2.85 krig. Négyszeres kézelők 4.55 krtól 5.20 krig.

III. Férfi selyem nemez és posztó kalapok:

Magyar kalapok	—	—	2.50 krtól	4	frtig.
Franczia divatos kalapok			4.50 „	6	„
Franczia cilinderek	—	—	6.50 „	7.50-ig.	

Végül:

Harisnyák, esernyők, sétapálczák, utazó készletek, plaidek, szivar- és pénztárczák, kések, illatszerek gazdag választékban.

Ajánlom magamat a t. közönség szives pártfogásába.

(59) Teljes tisztelettel:

Salzmann Lajos.

Vidékről megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Üzlet helyiség: Bazár-épület. — SALZMANN LAJOS.

263. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN" gőzmalom készitményeinek.

Készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben
Költségmentesen
Debreczenben, kötelezettség nélkül.

Ingyen zsákkal.

		100 kiló
A.	Asztali dara nagyszemü	26.80
„	szinte 30 kilos zacskóval	27.10
B.	szinte apró szemü . .	26.80
„	szinte 30 kilos zacskóval	27.10
C.	Dara középszerü . . .	25.—
„	szinte 30 kilos zacskóval	25.30
0.	Királyliszt	26.60
1.	Lángliszt	25.60
2.	Montliszt	24.60
3.	Zsemlyeliszt különös . .	23.60
4.	„ „ . .	22.60
5.	Fehér kenyérliszt 1-sö rendü	21.40
6.	szinte 2-od „	19.60
7.	Közép kenyérliszt 1-sö „	18.40
8.	„ „ 2-od „	15.60
8½.	Barna „ 1-sö „	13.20
9.	„ „ 2-od „	11.40
10.	Lábliszt	9.—
11.	Finom korpa zsákkal .	4.—
	„ „ „ zsáknélkül.	3.40
12.	Durva korpa zsákkal .	3.80
	„ „ „ zsáknélkül.	3.20
R. I.	Rozsliszt 1-sö rendü. .	—.—
R. II.	szinte 2-od „ . .	—.—
R. III.	szinte 3-ad „ . .	—.—
R. IV.	szinte 4-ed „ . .	—.—
A. K.	Árpakása 00	34.—
„	szinte 0	30.—
„	szinte 1	23.—
„	szinte 2	18.—
„	szinte 3	15.—
	Árpadara 5	—.—
A.	Árpa liszt 6	—.—

Debreczen, 1876. nov. 23.

A zsákok sulytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve

A. B. C.	0—10 számig	85 kilo.
11. 12.	. . . . .	60 „
R. I. — III.	számig .	85 „
R. IV. V.	. . . .	50 „
A. K.	00—5 számig .	50 „
	Árpaliszt	70 „

Bolt változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy Budapesten 40 év óta fenálló

Férfi ruha üzletemnek

debreczeni fiók telepét

a főpiaczon Steinfeld Antal-féle házból, ugyancsak a főpiaczra, a **Szikszay** (előbb Dragota-féle) házba tettem át, s azt kész férfi ruhákkal a legszolidabb anyagokból a leggazdagabban felszerelem, s egyszersmind mértékszerinti megrendeléseket is elfogadok — s a legpontosabban teljesitek.

Azon pártolás, melynek üzletem e nemes város és vidéke t. közönsége részéről évek hosszu sora óta örvend, s a melyet az egyesek igényeinek megfelelő kiszolgálás által igyekeztem kiérdemelni, azt engedi reménlenem, hogy uj üzlet-telepemet is minél tömegesebb látogatásban fogja a n. é. közönség részesiteni, melyért a midőn esedezem, vagyok

teljes tisztelettel:

Kramer J.

férfi ruha-telep tulajdonos,
Budapesten s Debreczenben,
Aradon és Temesvárott.

(64) 5—5

Közgyülésre meghivás.

A debreczeni könyv s kőmünyomda és kártyagyár részvény-társulat részvényesei meghivatnak: a folyó 1876-ik évi deczember 17-én **vasárnap** délelőtt 10 órakor a kártyagyári irodában tartandó

rendkivüli közgyülésre,

melynek tárgyai lesznek:

1. A végrehajtó bizottság jelentése, mely mellett a társulati vagyon értékesitése iránt kötött s a vevőkre nézve már folyamatba vett szerződések bemutattatnak.

2. Az eladási szerződés teljes végrehajtása végett szükségelt liquidáló bizottság megválasztása.

3. A részvény-társulat végfeloszlatásának kimondása.

Kelt Debreczenben, nov. 26. 1876.

A közgyülési végrehajtó bizottság.

8482/1876. szám:

III. árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint **Vorgang József** végrehajtatónak **Zichermann Ignácz** debreczeni lakos végrehajtást szenvedő ellen 1000 frt tránti végrehajtási ügyében lefoglalt, a debreczeni 3307, 3977, 3978, 3980, 3982 és 4421 sz. tkvekben jegyzett s egészben 438,696 ftra becsült egy közös egészet képező beltelkek, gyári épületek és felszerelésének az **1876. évi deczember hó 18-dik napján d. u. 3 órakor,** mint harmadik határidőben, a tvszék tárgyaló termében végrehajtó **Mészáros László** által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, azonban ezen III-ik árverésen a fentkörülirt ingatlanok becsáron alól is el fognak adatni.

2. Árverezni kivánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-a vagyis 6930 frt 50 krt készpénzben vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az elsőt az árveréstől számitandó két hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó négy hónap alatt, az utolsó részt ugyanazon naptól számitandó hat hónap alatt, minden egyes vételári részlet után számitandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. tvszéknél vagy a hova utaltatni fog, lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámittatni.

4. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tüzkár ellen biztositani.

5. Az árverés jogerőre emelkedése s a vételár 1/3 része befizetésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei — ez időtől öt illetik.

6. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7. A menyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, ujabb árverés alá bocsáttatni, és csupán egy határidőnek kitüzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1876-dik évi nov. hó 10-ik napján tartott üléséből.

Becske Lajos h. elnök. **Kató István** jegyző.
(86) 3—3

8862/1876. szám.

II-od Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy részben **Szilágyi Gábor** hagyatékát, részben **Szilágyi János** gyermekei tulajdonát képező, a debreczeni 2313. sz. tkvben foglalt s 6000 frtra becsült hatvanutczai 1606. sz. ház s ezzel járó 7 hold ondódi föld, a 906. sz. tkvben foglalt s 2000 frtra becsült 715. sz. busi-utczai ház s ehez járó 4 hold ondódi föld, s a hatvanutczai régi tkönyv 76. sz. lapján bejegyzett 1500 frtra becsült nagycserei 6 boglyás kaszáló **az 1876. évi deczember hó 4-ik napján d. u. 3 órakor,** mint második határidőben a tszék tárgyaló termében végrehajtó **Török Péter** által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1. Kikiáltási ár a fenti becsár; azonban ezen II-ik árverésen a fentkörülirt ingatlanok becsáron alul is el fognak adatni.

2. Árverezni kivánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%, vagyis a fenti sorozathoz képest 600 frt, 200 frt s 150 frtot készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az elsőt az árveréstől számitandó két hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó két hónap alatt, a harmadik részt ugyanazon naptól számitandó 3 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt, ezen kir. tszéknél, lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámittatni.

A feltételek többi része a tszéknél megtekinthető.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1876. évi novemb. hó 10-ik napján tartott üléséből.

Becske Lajos, h. elnök. **Szentpétery** jegyző.
(82) 3—3

Laptulajdonos **Molnár György.**

Kiadja és nyomatja **Kutasi I.** Debreczenben. 1876.